

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/13261
G.K. 90

Sayı : 56020453/2012-610.01-766/1287/2638
Konu : Yazılı soru önergesi

29 / 04 / 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.
00-97850 sayılı yazı,
b) 31/12/2012 tarihli ve 2665/5428 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13261 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2012-610.01-766/1286/2637
Konu : Yazılı soru önergesi

29. /04 /2013

Sayın Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13261 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununun, "İzleme kurullarının görev ve yükümlülükleri" kenar başlıklı 6. maddesinde;

"İzleme kurullarının görevleri şunlardır :

1. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki infaz ve ıslah uygulamalarına ilişkin işlem ve faaliyetleri yerinde görmek, incelemek, yönetici ve görevlilerden bilgi almak, hükümlü ve tutukluları dinlemek.

2. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde infaz ve ıslah, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili olarak gördükleri aksaklık ve eksiklikleri yetkili mercilere bildirmek.

3. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile ilgili tespitlerini ve aldıkları bilgileri değerlendirerek en az dört ayda bir rapor düzenlemek, raporun bir örneğini Adalet Bakanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına, izleme kurulunun bulunduğu yargı çevresindeki Cumhuriyet başsavcılığına ve görev alanına giren bir şikâyet konusu bulunduğu takdirde infaz hâkimliğine göndermek.

4. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

İzleme kurulu üyeleri, görevleri sırasında edindikleri bilgileri ve düzenlenen raporları yetkili mercilerin izni olmaksızın açıklayamazlar.

Adalet Bakanlığı, cezaevi güvenliğine ilişkin hususlar müstesna olmak üzere, her yıl bir önceki yıla ait izleme kurullarınca düzenlenen raporların sayısını, konularını, yerine getirilen ve getirilmeyen önerileri ve gerekçelerini bir rapor ile kamuoyuna açıklar.";

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun,

1- "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinde,

"(1) Hükümlü, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöeltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

(4) Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir." ;

2- "Hükümlüyü ziyaret" kenar başlıklı 83. maddesinin birinci fıkrasında, "Hükümlü, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir. Çocuk hükümlüler için ziyaret süresi bir saatten az, üç saatten fazla olmamak üzere belirlenir.";

C) Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Elektrikli eşyalar" kenar başlıklı 9. maddesinde;

"Koğuş, oda ve eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla, bir adet otuzyedli ekran televizyon ile elektrikli su ısıtıcısı, saç kurutma makinesi ve büro tipi buzdolabı ile kurumun bulunduğu coğrafi bölgenin iklim koşulları dikkate alınarak, her koğuş veya odada bir adet vantilatör bulundurulmasına izin verilebilir. Ayrıca her hükümlü, kurum kantininden satın almak kaydıyla bir adet kulaklıklılı küçük el radyosu bulundurabilir.

Oda sistemine geçmemiş ceza infaz kurumlarında, koşuşların durumuna göre, bir adet büyük ekranlı televizyon ile buzdolabı bulundurulmasına izin verilebilir.

Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri hükümlü tarafından karşılanır.";

2- "Bulundurulabilecek hayvanlar ile diğer eşyalar" kenar başlıklı 15. maddesinin son fıkrasında, "Ceza infaz kurumu işyurdu yönetim kurulunca kantinde satışına karar verilen, bu Yönetmelikte sayılmayan ve kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyen eşyaların stok oluşturmıyacak şekilde koğuş, oda ve eklentilerde bulundurulmasına izin verilebilir.",

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

II- 5275 sayılı Kanun gereğince, ceza infaz kurumlarında genç ve yetişkin hükümlü ve tutuklulara uygulanacak eğitim ve iyileştirme çalışmalarına ilişkin usul ve esasları göstermek, mevzuatın uygulanmasını kolaylaştırmak ve uygulamada ortaya çıkan sorunları gidermek amacıyla hazırlanan 27/07/2007 tarihli "Genç ve Yetişkin Hükümlü ve Tutukluların Eğitim ve İyileştirilme İşlemleri ve Diğer Hükümler" başlıklı 46/1 Nolu Genelgenin Üçüncü Bölümünün "Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Eğitim-Öğretim Çalışmaları, Sosyal-Kültürel ve Sportif Faaliyetlere İlişkin Esaslar" kenar başlıklı (B) maddesinde;

"(1) Üçüncü Bölümde düzenlenen "Genel Esaslar" çerçevesinde; yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarında ve kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenlikli bölümlerinde kalan hükümlü ve tutuklular, bireysel veya 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve sportif çalışmalardan yararlandırılacaktır.

(2) Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarında ve kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenlikli bölümlerinde kalan hükümlü ve tutuklulardan;

a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası almış hükümlüler, öncelikle bireyselleştirilmiş eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve sportif programlardan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

faaydalandırılacaktır. Uygulanan programlar sonucunda gösterdiği gayret ve iyi hâle göre, idare ve gözlem kurulu kararıyla sadece kendileriyle aynı ünite de kalan hükümlülerle birlikte grup hâlinde eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve sportif faaliyetlerden yararlandırılacaklardır.

(b) Yüksek güvenli kli ceza infaz kurumları ile kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenli kli bölümlerinde bulunan diğ er hükümlü ve tutuklular, eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve sportif faaliyetlere, güvenli k bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde bir araya getirilerek yararlandırılacaklardır.

(3) Ceza infaz kurumu idaresi tarafından, "standartlar sistemi" çerçevesinde "eğitim haritası"nda belirlenen programlara hükümlü ve tutukluların katılmaları teşvik edilecektir. Kurumların bu çalışmaları; gerçekleştirilen eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve sportif faaliyetlerin sayısına, niteliğine ve katılım sayısına göre Genel Müdürlük tarafından not verilerek takip edilecektir.",

Hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümler uyarınca, tutuklu ve hükümlülerin istekli olmaları halinde, kişisel, sosyal, kültürel mesleki gelişimlerini sağlamak, kendilerine boş zamanlarını aktif bir şekilde değerlendirme fırsatını tanımak ve kendi aralarındaki iletişimi geliştirmek amacıyla ceza infaz kurumlarında; bağlama, resim, gitar, spor, kütüphane ve sohbet gibi sosyal kültürel faaliyetler düzenlenmektedir. Ayrıca, bu kurumlarda çini, seramik, ağ aç işleri, bakır atölyesi gibi hobi atölyeleri bulunmakta olup, hükümlü ve tutuklular bu atölyelerde, bir taraftan zamanlarını verimli şekilde geçirirken, diğ er yandan, tahliye olduklarında geçimlerini sağlayabilecekleri bir meslek ve sanata ilişkin bilgiler edinmektedirler.

Tutuklu ve hükümlüler F tipi ceza infaz kurumlarında; eğitim-öğretim ve sosyal kültürel faaliyetler kapsamında, hobi atölyeleri ve kurslardan ayda 120 saate kadar, açık ve kapalı spor salonlarından 16 saate kadar, kütüphane okuma salonlarından ise 8 saate kadar faydalanmaktadırlar.

F tipi yüksek güvenli kli ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların çeşitli faaliyetler için odaları dışında günlük olarak geçirdikleri süre, Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesince belirlenen asgari sürelerin üzerine çıkabilmektedir.

III- A) Hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin uygulamalarına karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı, infaz hâkimliği kararına karşı da aynı Kanunun "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu şekilde hem hızlı bir denetim sağlanmakta hem de kararlar yargı denetimine tabi kılınmaktadır.

B) 5275 sayılı Kanunun, "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesi uyarınca, hükümlü ve tutukluların avukatlarıyla yazışmaları ve resmi makamlara hitaben gönderdikleri zarfların açılması ve denetlenmesi mümkün bulunmamaktadır. Öte yandan, hükümlü ve tutukluların gönderdikleri her mektup ve dilekçe, elektronik ortamda (UYAP) kaydı yapılarak kayıt numarası almakta olup, bu sayede şikâyet ve suç duyurularının sağlıklı bir şekilde yerlerine ulaştırılması sağlanmaktadır. Şikâyetler, Bakanlığımıza intikal etmesi hâlinde, gerekli incelemeler titizlikle yapılarak yasal gereği yerine getirilmektedir. Bu bağlamda, hak ihlalleriyle ilgili olarak yapılan tüm başvurular hakkında adli yönden Cumhuriyet başsavcılıklarınca, idari yönden ise yetkililerce kanunî gereği yapılmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

IV- 20/11/2007 tarihli ve 5712 sayılı "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"la 4681 sayılı Kanunun 6. maddesinde değişiklik yapılarak, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları raporlarının bir örneğinin Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına gönderilmesine ilişkin hüküm eklenmiştir.

Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde izleme kurulları tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan raporların sayısına ilişkin veri bulunmamakla birlikte, izleme kurullarının, denetim raporlarında belirtilen tavsiyelerin 2007 yılında %72,1'i, 2008 yılında %58,1'i, 2009 yılında %57,7'i, 2010 yılında %74,3'ü, 2011 yılında ise %76,32'si yerine getirilmiştir.

12/02/2013 tarihi itibarıyla, 2012 yılı izleme kurulları raporlarının tamamı Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne ulaşmadığından, 2012 yılı raporlarına ilişkin veriler 2013 yılında yayımlanacaktır.

V- Sağlık Bakanlığı ve Bakanlığımız arasında imzalanan 30/04/2009 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ile ceza infaz kurumları kampüsleri bünyesindeki sağlık birimleri Sağlık Bakanlığınca uygun görülen hastanelere bağlanarak buralarda ceza infaz kurumu semt poliklinikleri açılmıştır. Diğer ceza infaz kurumlarında da, aile hekimliği uygulamaları kapsamında ceza infaz kurumlarının kapasiteleri göz önünde bulundurularak doktor görevlendirilmektedir. Protokolün 7. maddesinin B fıkrasının (a) bendi uyarınca; sağlık hizmetlerinin yürütülmesi için yeterli sayı ve nitelikte personel görevlendirilmesi Sağlık Bakanlığı tarafından yerine getirilmekte olup, Protokol uyarınca sağlık hizmeti Sağlık Bakanlığına bağlı hekimler tarafından sunulmaktadır.

Ankara-Sincan, İstanbul-Silivri ve İstanbul-Maltepe ceza infaz kurumları bünyesindeki semt poliklinikleri doğrudan Sağlık Bakanlığına bağlı C grubu hastane statüsünde yataklı sağlık hizmeti vermektedir.

30/04/2009 tarihli Protokolün 5. maddesine göre, 1.000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu bulunan her kuruma aile hekimliği pozisyonu ihdas edilerek sağlık hizmeti sunulmaktadır. Kampüs içinde bulunup 1.000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu barındıran kurumlar da bu kapsamda değerlendirilmekte, hükümlü ve tutuklu sayısı 1.000'e kadar olan kurumlar durumu uygun olan en fazla üç aile hekimine bağlanmakta olup ilgili aile hekimi sağlık hizmetini, gezici sağlık hizmeti kapsamında vermektedir.

Ayrıca, aile hekimliği uygulamasına geçilmemiş illerde, hükümlü ve tutuklular ile personel sayısı 1.000'in üzerinde olan kurumlarda haftada 5 tam gün, 500 ilâ 1.000 arasında olan kurumlarda haftada 5 yarım gün, 500'ün altında olan kurumlarda haftada 2 yarım gün tabipli sağlık hizmeti verilmektedir.

VI- 5275 sayılı Kanunun 83. maddesinin birinci fıkrasında yer alan düzenleme uyarınca açık ve kapalı ziyaretler; ziyaretçi sayısı, güvenlik amacıyla hükümlü ve tutukluların ait oldukları suç grupları ve husumet durumları gözetilerek 09:00-17:00 saatleri arasında yapılmaktadır. Bununla birlikte, hükümlü ve tutuklularla ziyaretçilerinin kurum idaresine başvurarak özel durumları ve beklentilerini iletmeleri hâlinde, ziyaret saatlerinin bu doğrultuda düzenlenmesi mümkün olabilmektedir.

VII- Ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek eşyalarla ilgili olarak, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin, "Elektrikli eşyalar" kenar başlıklı 9. maddesiyle, "Bulundurulabilecek hayvanlar ile diğer eşyalar" kenar başlıklı 15. maddesinde yer alan hükümler uyarınca uygulama yapılmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

VIII-Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) 04/02/2013 tarihi itibarıyla, 14 F Tipi Y¼ksek G¼venlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda toplam 4.014 h¼k¼ml¼ ve tutuklu barındırıldığı;

B) Yetişkin h¼k¼ml¼ ve tutuklular için g¼nl¼k kişi baři iāē bedelinin 4,00 TL, çocuklar için ise 5,00 TL olduđu;

C) Bařka ceza infaz kurumlarına veya ailelerinin bulunduğu illere yakın ceza infaz kurumlarına kendi istekleriyle nakledilen veya rızası dışında sevk edilen h¼k¼ml¼ ve tutuklu sayısına ilişkin; h¼k¼ml¼ ve tutukluların disiplin cezalarına karşı infaz h¼kimliklerine yapmış oldukları itirazların ne kadarının kabul edildiğine ilişkin, Bakanlığımızda istatistik bilgi bulunmadığı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan